

## **ΒΑΣΙΛΗΣ ΦΡΑΝΤΖΟΛΑΣ**

Δοκιμαστής & Σύμβουλος Ποιότητας Ελαιολάδου - Food Policy - M.Sc. (London C.U.)

B. Αμαλίας 6 – Κηφισιά 14561 -

Email: vfrantzolas@gmail.com

---

# **ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ**

## **ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ**

Κηφισιά, 1η Νοεμβρίου 2017

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Η κατάσταση που επικρατεί στον τομέα του ελαιολάδου, στην εσωτερική αγορά, όσο και στις αγορές του εξωτερικού, επ' ουδενί λόγω μπορεί να χαρακτηριστεί ως ικανοποιητική.

Στην εσωτερική αγορά, η κατανάλωση ελαιολάδου και ιδιαίτερα η κατηγορία “εξαιρετικό παρθένο” το οποίο χαρακτηρίζεται από εξαιρετικές υγειοπροστατευτικές ιδιότητες, εμφανίζεται σταθερά μειούμενη, με αποτέλεσμα σήμερα να καταναλώνουμε μόλις 12,5 κιλά ανά άτομο, έναντι 22 κιλών το 1980. Δηλαδή, η κατανάλωση ελαιολάδου στην Ελλάδα έχει μειωθεί δραματικά, κατά 100.000 τόνους ετησίως. Αντιθέτως έχει αυξηθεί θεαματικά η κατανάλωση των εισαγόμενων - κυρίως - σπορελαίων, τα οποία αποδεδειγμένα, έχουν προκαρκινική δράση στον άνθρωπο, με ό,τι αυτό προφανώς συνεπάγεται. Ο όρος “εξαιρετικό παρθένο” δεν αναφέρεται καν στα σχολικά βιβλία, τις εκπομπές ραδιοφώνου και τηλεόρασης, και γενικά στην καθημερινότητα μας. Ο όρος “ελαιόλαδο” ο οποίος χρησιμοποιείται, χαρακτηρίζει την τελευταία ποιότητα ελαιολάδου που κυκλοφορεί, το ραφιναρισμένο, το οποίο στην Ελλάδα έχουμε βαφτίσει ευφυώς, ως “κλασικό ελαιόλαδο”. Είναι επομένως, επιτακτική η ανάγκη, όπως η πολιτεία σχεδιάσει και ξεκινήσει την προώθηση κατανάλωσης του “εξαιρετικού παρθένου ελαιολάδου”, μέσα στην ίδια μας την χώρα, με κάθε τρόπο.

Η θέση μας στις διεθνείς αγορές, κατά τα τελευταία 10 -15 χρόνια, έχει σημειώσει μόνον μικρά βήματα προόδου, παρά τα ποσά που δαπανώνται για την προώθηση του από την ΕΕ και το κράτος. Τρεφόμαστε και εφησυχάζουμε και εδώ, με μύθους, π.χ. ότι το 80% του ελληνικού ελαιολάδου είναι υψηλής ποιότητας, εφόσον ανήκει στην κατηγορία «εξαιρετικό παρθένο». Η πραγματικότητα είναι ότι το εξαιρετικό παρθένο κυμαίνεται στο 55% του συνόλου της παραγωγής, αλλά μετά από την παρέλευση ενός εξαμήνου, το ποσοστό αυτό συρρικνώνεται ίσως στο 25%, λόγω των οργανοληπτικών αλλοιώσεων που παρατηρούνται από τις μη κατάλληλες συνθήκες αποθήκευσης του (θερμοκρασία, οξυγόνο).

Στον τομέα παραγωγής ελαιολάδου, διακινούνται ανησυχητικές πληροφορίες, στηριζόμενες στις προτάσεις που περιλαμβάνονται στην «περίφημη» μελέτη της εταιρείας συμβούλων McKinsey, υπό τον τίτλο “Greece 20/20”.

Η μελέτη υποβλήθηκε από την Ελληνική κυβέρνηση το 2014 στην ΕΕ, για έγκριση και υλοποίηση, χωρίς καμμία προηγούμενη ενημέρωση, συζήτηση ή διαβούλευση με τους άμεσα ενδιαφερόμενους, τους παραγωγούς ελαιολάδου.

Στην μελέτη διατυπώνεται αναλυτικά, η εξωφρενική πρόταση της συγκέντρωσης του συνόλου της ελαιοπαραγωγής σε 2 mega - βιομηχανικά ελαιοτριβεία (ένα σε Πελοπόννησο και ένα στην Κρήτη), με στόχο την μείωση του κόστους παραγωγής και της χονδρικής τιμής πώλησης του σε χύμα, αφού εκεί γίνεται βεβαίως η μεγαλύτερη διακίνηση ποσών και οικονομικών συμφερόντων.

Για την υποστήριξη αυτής της άποψης, κυκλοφορούν δυστυχώς, διάφορες ανακριβείς πληροφορίες, όπως π.χ. ότι η Ελλάδα έχει πολύ μεγάλο αριθμό ελαιοτριβείων και αυτός θα πρέπει να μειωθεί. Την ίδια άποψη υποστήριξε και ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης τον Σεπτέμβριο στην Θεσσαλονίκη, αναφερόμενος στην ανταγωνιστικότητα του κρητικού ελαιολάδου. Ουδέν ανακριβέστερο. Η χώρα μας διαθέτει, αναλογικά με τον όγκο παραγωγής, μικρό αριθμό ελαιοτριβείων, ούτε καν το 40% του αριθμού των Ιταλικών, αντίστοιχα.

Πρέπει με ιδιαίτερα μεγάλη έμφαση να τονισθεί, ότι τυχόν αντιμετώπιση του διεθνούς ανταγωνισμού με όπλο μας μια πολιτική χαμηλών τιμών, θα είναι καταστροφική για το ελληνικό ελαιόλαδο.

Ήδη οι Έλληνες παραγωγοί, πωλούν το χύμα εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο στις διεθνείς αγορές, στην πλέον χαμηλή τιμή, από όλες τις ανταγωνίστριες χώρες, ακόμη και από το Τυνησιακό. Πέραν της υποβάθμισης της ποιότητας του ελληνικού ελαιολάδου η οποία αναπόφευκτα θα συμβεί, τυχόν χαμηλότερες τιμές του χύμα ελαιολάδου θα οδηγήσουν αυτόματα σε ακόμη μεγαλύτερη ζήτηση και αύξηση των ποσοτήτων που ήδη μεταφέρονται με βυτία και πλοία προς αλλοδαπά εμπορική κέντρα, από την Ιταλία μέχρι την Κίνα.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της χώρας μας, δηλαδή τα γεωμορφολογικά της χαρακτηριστικά, γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι δεν είναι δυνατή η συγκέντρωση της ελαιοκαλλιέργειας σε πολύ μεγάλες εκτάσεις (όπως π.χ. συμβαίνει στην Ισπανία, Τυνησία), ώστε να επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας. Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας στον τομέα του ελαιολάδου, μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν επενδύσουμε κυρίως στην βελτίωση της ποιότητας του και σε απόλυτο συνδυασμό με τα μοναδικά μας τοπικά διατροφικά ή ιστορικά δεδομένα (π.χ. Κρητική διατροφή κ.α.).

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Η απουσία οποιασδήποτε, έστω στοιχειώδους εκπαίδευσης, σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, σχετιζόμενες με την παραγωγή ελαιολάδου, παρά την 3<sup>η</sup> θέση που κατέχουμε στην παγκόσμια παραγωγή του, συνιστά πλέον ενσυνείδητη εγκληματική αμέλεια, η οποία βαρύνει τους χειριζόμενους τις τύχες του Ελληνικού ελαιολάδου τα τελευταία 30 χρόνια. Επισημαίνω ότι η παραγωγή όλων των λοιπών βασικών τροφίμων, δηλαδή γάλακτος, τυριών, κρέατος, ψαριών, ειδών αρτοποιίας, κρασιών και πολλών άλλων, υποστηρίζεται από πολλές Σχολές οι οποίες προετοιμάζουν τα αναγκαία στελέχη. Μπορεί, άραγε, κάποιος να μας δικαιολογήσει αυτή την παγκόσμια πρωτοτυπία;

Στην άλλη όχθη, χώρες όπως η Γαλλία και οι ΗΠΑ, οι οποίες παράγουν ετησίως, μόνον περί τους 5.000 τόνους ελαιολάδου (έναντι 300.000 τόνων στην Ελλάδα), έχουν ιδρύσει Πανεπιστημιακές Σχολές μεγάλου κύρους, οι οποίες απονέμουν Μάστερ και Διδακτορικά, εστιασμένα στον αποκλειστικά στον τομέα του ελαιολάδου.

Στην Ελλάδα, το εθνικό μας προϊόν ελαιοκομείται και ελαιοποιείται με βασικότερο οδηγό τις εμπειρίες των παραγωγών και των ελαιοτριβέων, διαμορφωμένες από διάφορες απόψεις, οδηγίες και «παραδόσεις», που μεταφέρονται από γενιά σε γενιά.

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Για την δημιουργία σε βάθος χρόνου, μιας αναγνωρισιμότητας, ενός «brand» για το Ελληνικό ποιοτικό ελαιόλαδο, απαιτείται η απόκτηση τεχνογνωσίας μέσω της παροχής υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης, συνεχής έρευνα και η εφαρμογή νέων, κατάλληλων τεχνολογιών.

Στα πλαίσια αυτά, προτείνονται συνοπτικά εδώ, μία σειρά απαραίτητων πρωτοβουλιών οι οποίες πρέπει χωρίς καμία καθυστέρηση να αποφασισθούν και υλοποιηθούν άμεσα από την πολιτεία :

1. Δημιουργία Σχολής με πλήρη εξειδίκευση περί την Ελιά και το Ελαιόλαδο, μονοετούς η διετούς φοίτησης σε πρώτη φάση, και άμεση αποτελεσματική στελέχωση της με Έλληνες αλλά και αλλοδαπούς επισκέπτες καθηγητές.
2. Σύσταση "Ερευνητικού Ινστιτούτου Ελαιολάδου" με σκοπό Α. την ανύπαρκτη έως σήμερα, μελέτη των ποιοτικών χαρακτηριστικών όλων των ελληνικών ποικιλιών ελαιοδέντρων και ελαιολάδων, Β. την ουσιαστική παροχή τεχνογνωσίας και συνεχούς υποστήριξης στους παραγωγούς και Γ. Την γονιδιακή μελέτη, καταγραφή και κατοχύρωση των ελληνικών ποικιλιών.
3. Παροχή εκπαίδευσης και πιστοποίησης των υπευθύνων λειτουργίας των ελαιοτριβείων.
4. Καθιέρωση της Ιχνηλασιμότητας ελαιολάδου, από το ελαιοτριβείο μέχρι το ράφι, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΕΕ.
5. Τροποποίηση του συστήματος κρατικής δακοκτονίας, και άλλα.

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Ο κόσμος του ελαιολάδου αλλάζει διεθνώς, με γρήγορους ρυθμούς, Είμαστε υποχρεωμένοι και εμείς να ακολουθήσουμε από κοντά τις εξελίξεις, για να υπάρξει τα επόμενα χρόνια αύξηση στο εισόδημα των Ελλήνων παραγωγών ελαιολάδου. Έχω την πίστη, ότι αν βάλουμε όλοι μαζί, σαν βασικό στόχο την βελτίωση της ποιότητας του, μέσα σε μία τριετία θα αρχίσει να διαφαίνεται η νέα μεγάλη εικόνα του Ελληνικού ελαιολάδου.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας,

Βασίλης Φραντζολάς

Food Policy M.Sc.

Δοκιμαστής & Σύμβουλος Ποιότητας Ελαιολάδου

Ιδρυτής Σεμιναρίων Oliveoilseminars.com